

1. juni 2010

Høringssvar til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring (nedsættelse af dagpengeperioden)

Generelle bemærkninger til lovforslagets indhold

Lønmodtagerne i Danmark (LO og FTF) finder det helt uacceptabelt, at de langtidsledige skal bære omkostningerne i Regeringens og Dansk Folkepartis genopretningsplan for dansk økonomi. De tusinder af mennesker, der er blevet arbejdsløse under finanskrisen, vil Regeringen og Dansk Folkeparti nu også fratage retten til dagpenge. Isoleret set vil halveringen af dagpengeperioden fra fire til to år berøre op til 20.000 ledige. Når virkningerne af forslaget slår igennem vil langtidsledigheden være væsentlig højere, end den er i dag. Regeringen skønner selv, at der vil være 70.000 langtidsledige ved udgangen af 2010. Hertil kommer, at yderligere tusinder af arbejdsløse vil blive ramt af, at beskæftigelseskravet for genoptjening af dagpenge hæves fra 26 uger til 52 uger.

Lønmodtagerne i Danmark er uenig med Regeringen i, at halveringen af dagpengeperioden på baggrunden af erfaringerne med arbejdsmarkedsreformerne i 90'erne vil øge beskæftigelsen med 13.000 fuldtidspersoner. Arbejdsmarkedsreformerne i 90'erne blev gennemført under en langvarig højkonjunktur med stigende beskæftigelse. Beskæftigelsen i Danmark er siden krisen begyndte i 2008 reduceret med 175.000. personer, og beskæftigelsen i 2012 vil ifølge Det Økonomiske Råd være lavere, end den er i dag.

Hertil kommer, at reformerne i 90'erne var ledsaget af en markant styrkelse i den aktive beskæftigelsespolitik. Regeringen og Dansk Folkeparti svækker derimod drastisk den aktive beskæftigelsespolitik. Med halveringen af dagpengeperioden frem til 2014 sparer Regeringen og Dansk Folkeparti i alt godt 4,2 mia. kr. i udgifter til aktivering af langtidsledige.

Lønmodtagerne i Danmark finder det derfor helt ude af proportioner, når Regeringen og Dansk Folkeparti lancerer de aftalte initiativer til imødegåelse af langtidsledighed, som et element i en samlet balanceret arbejdsmarkedsreform. Initiativerne mod langtidsledighed drejer sig om syv små initiativer, der udelukkende finansieres af midler, der allerede er i beskæftigelsessystemet, og som bl.a. er øremærket uddannelse.

Regeringens og Dansk Folkepartis nedskæringspolitik skader også på andre områder den fleksible danske arbejdsmarkedsmodel. Allerede i dag ser vi, at titusinder af de lønmodtagere, der har mistet arbejdet under krisen, ikke er arbejdsløshedsforsikret. Dette skyldes bl.a. at dagpengenes dækningsgrad for store grupper af lønmodtagere er så lav, at man undlader at for-

sikre sig. Halveringen af dagpengeperioden og skærpelsen af beskæftigelseskravet kan betyde, at mange flere lønmodtagere vil melde sig ud eller undlade at lade sig arbejdsløshedsforsikre. Det vil svække den danske arbejdsmarkedsmodel.

Ét af formålene med dagpengesystemet – og de tilhørende stramme rådighedsregler – er, at sikre det rette match mellem virksomheder og de arbejdssøgende. Ét andet formål er, at sikre de ledige den rette opkvalificering. Lovforslaget vil modvirke begge disse hensyn, idet beregninger viser, at a-kassesystemet er mere effektivt end det kommunale system i relation til begge formål.

Lønmodtagerne i Danmark finder det kritisabelt, at Regeringens og Dansk Folkepartis voldsomme indgreb i beskæftigelsespolitikken sker uden nogen form for inddragelse af arbejdsmarkedets parter. Det er et brud med et grundlæggende princip i den danske arbejdsmarkedstradition.

Frem for Regeringens udsigtsløse nedskæringspolitik på dagpengeområdet efterlyser lønmodtagerne i Danmark en reform af arbejdsmarkedspolitikken, der med udgangspunkt i inddragelsen af parterne styrker den danske model gennem en markant satsning på uddannelse, forbedring af de aktive tilbud til de arbejdssøgende, samt et mere attraktivt forsikringsystem.

Særlige bemærkninger

1) Regeringen og Dansk Folkeparti fremhæver, at den danske dagpengeperiode nu kommer på niveau med de lande, vi normalt sammenligner os med. Det er imidlertid langt vanskeligere at opnå dagpengeret i Danmark, idet beskæftigelseskravet for at opnå dagpengeret, er meget højere i Danmark. For eksempel er kravet i Sverige 6 måneders arbejde med mindst 80 timer inden for 12 måneder. Dette forhold bliver endnu mere udtalt, når beskæftigelseskravet for genoptjening af dagpengeretten øges fra 6 til 12 måneders fuldtidsarbejde. Derudover er rådighedsreglerne og administrationen af rådighedsreglerne meget strammere i Danmark end i øvrige lande.

2) Som en del af overgangsbestemmelserne nævnes i lovforslagets bemærkninger, at lovforslaget ikke indebærer ændringer for de nuværende ledige. Lønmodtagerne i Danmark er uenige i dette, idet personer der bliver nyledige fx 30. juni nu har 4 års dagpengeret, mens de ifølge lovforslaget kun vil kunne få 2 års dagpengeret.

Lovforslaget vil også have afledede konsekvenser, idet ændringen bl.a. også indebærer:

- at flere medlemmer fremover vil nå at opbruge dagpengeretten inden de fylder 50 år, og dermed også mister muligheden for ved fortsat medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag at gå på efterløn uden opfyldelse af arbejdskravet, jf. arbejdsløshedsforsikringslovens § 74a, stk. 8.

- at flere medlemmer vil blive berettiget til seniorjob, da flere vil opbruge retten til dagpenge efter det fyldte 55. år, jf. lov om seniorjob.

3) Det nævnes, at en afkortning af dagpengeperioden vil føre til en stigning i beskæftigelsen på 13.000 personer. Lønmodtagerne i Danmark er som nævnt oven for uenige heri. Dette skal også ses i lyset af det stærke fokus, man de seneste år allerede har haft på de lediges aktive jobsøgning. Lønmodtagersiden i Danmark skal derfor anmode om, at de økonomiske beregninger over beskæftigelsesvirkningen fremsendes, herunder hvor mange arbejdsløse, der fortsat vil være på en eller anden form for offentlig forsørgelse.

4) Af beregningerne over de økonomiske konsekvenser fremgår, at der vil være statslige og kommunale besparelser som følge af et lavere aktiveringsomfang. De nærmere forudsætninger for beregningerne ønskes fremsendt.

5) Det fremgår af beregningerne, at besparelserne i et vist omfang modsvares af merudgifter til kontanthjælpsmodtagere. Det står imidlertid ikke klart, hvilke merudgifter til kontanthjælp samt andre afledede overførselsindkomster beregningerne omfatter. Eksempelvis merudgifter til ledige, der har behov for at søge om enkeltydelser fordi de ikke fx, på grund af ægtefælleindtægt opfylder kravene for at modtage kontanthjælp, udgifter til fripladser til daginstitution, øgede udgifter til boligsikring mv. Der ønskes derfor en nærmere redegørelse for beregningerne vedr. merudgifter til kontanthjælp samt andre afledede overførselsindkomster.

6) Lønmodtagersiden i Danmark finder det paradoksalt, at Regeringen netop i EU's fattigdomsår vælger at indføre sådanne indgreb, der vil føre til øget fattigdom og marginalisering blandt en gruppe danskere, som i forvejen helt uforskyldt er blevet ledige. En ledighed der dels skyldes den globale krise og dels skyldes, at systemet har svigtet opgaven med at opkvalificere de arbejdsløse.

7) Lønmodtagersiden i Danmark finder det problematisk, at der i lovforslagets bemærkninger under "Vurdering af konsekvenser af lovforslaget" overhovedet ikke omtales de ekstraordinære omkostninger a-kasserne pålægges fx i forbindelse med tilretning af it-systemer, orientering af medlemmerne – herunder fremsendelse af breve til alle nuværende ledige, som berøres af afkortningen.

Med venlig hilsen

Lizette Risgaard
LO

Bente Sorgenfrey
FTF